

LÀM THEO DI CHỨC CỦA BÁC, XÂY DỰNG ĐẢNG VỮNG MẠNH ĐỂ TỔ QUỐC TRƯỜNG TỒN

Nhóm tác giả

Tiếp theo*

IV

CHĂM LO XÂY DỰNG ĐOÀN VIÊN, THANH NIÊN “VỪA HỒNG, VỪA CHUYÊN” ĐÁP ỨNG YÊU CẦU XÂY DỰNG VÀ BẢO VỆ TỔ QUỐC

ĐỐI với mỗi dân tộc, mỗi thời đại, tuổi trẻ có vai trò đặc biệt quan trọng. Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Một năm khởi đầu từ mùa xuân. Một đời khởi đầu từ tuổi trẻ. Tuổi trẻ là mùa xuân của xã hội”¹; “Vi lợi ích mười năm thì phải trồng cây. Vi lợi ích trăm năm thì phải trồng người”². Trong cuộc đời hoạt động, lãnh đạo cách mạng của Người, giáo dục, rèn luyện thanh niên là lẽ tự nhiên, tư tưởng và hành động xuyên suốt để phát huy lực lượng này trong xây dựng nước Việt Nam giàu mạnh, hùng cường.

Một trong những điểm nổi bật của Hồ Chí Minh là tư tưởng, lời nói, hành động luôn gắn kết, nhất quán. Không chỉ viết sách, báo,... để lên án mọi sự đầu độc, bóc lột thanh niên, Người còn trực tiếp thành lập báo Thanh niên (tháng 6-1925), Hội Việt Nam cách mạng Thanh niên (tháng 6-1925), mà nòng cốt là Cộng sản đoàn để tuyên truyền, thức tỉnh, tập hợp, giáo dục, bồi dưỡng, rèn luyện thanh niên trở thành “hạt giống đỏ” cho sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc. Năm 1931, Đảng ta thông qua Án nghị quyết về việc tổ chức Đoàn Thanh niên

Cộng sản. Ngay sau Cách mạng Tháng Tám năm 1945 thành công, Người chỉ đạo Đảng và Nhà nước phải luôn quan tâm xây dựng các tổ chức của tuổi trẻ, trước hết là Đoàn Thanh niên vững mạnh, chăm lo đến nguyện vọng, lợi ích chính đáng của thế hệ trẻ. Đồng thời, tạo điều kiện để thanh niên nêu cao chí khí cách mạng, trung với nước, hiếu với dân, nhiệm vụ nào cũng hoàn thành, khó khăn nào cũng vượt qua, kẻ thù nào cũng đánh thắng. Người yêu cầu mỗi đoàn viên, thanh niên phải cố gắng học tập chính trị, văn hóa, nghề nghiệp, rèn luyện sức khỏe dẻo dai, đoàn kết chặt chẽ, kiên trì vượt khó khăn, gian khổ, luôn sẵn sàng “Đề phụng sự Tổ quốc, phụng sự nhân dân, làm cho dân giàu, nước mạnh, tức là để làm tròn nhiệm vụ người chủ của nước nhà”³. Người tin tưởng: “Với một thể hệ thanh niên hăng hái và kiên cường, chúng ta

* - Xem *Tạp chí Quốc phòng toàn dân*, từ số 4-2019.

1 - Hồ Chí Minh – *Toàn tập*, Tập 4, Nxb CTQG, H. 2011, tr. 194.

2 - *Sđđ*, Tập 11, tr. 528.

3 - *Sđđ*, Tập 9, tr. 179.

nhất định thành công trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc, giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước⁴.

Trước khi về với thế giới người hiền, với tầm nhìn chiến lược, tư duy khoa học, tình cảm, trách nhiệm cao cả với sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc, trong Di chúc, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã viết: "Đoàn viên thanh niên ta nói chung là tốt, mọi việc đều hăng hái xung phong, không ngại khó khăn, có chí tiến thủ. Đảng cần phải chăm lo giáo dục đạo đức cách mạng cho họ, đào tạo họ thành những người thừa kế xây dựng chủ nghĩa xã hội vừa "hồng", vừa "chuyên". Bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau là một việc rất quan trọng và rất cần thiết"⁵. Tuy văn phong rất ngắn gọn, súc tích, với chỉ 74 chữ, nhưng Người không những đánh giá đúng vai trò, tính cách đoàn viên, thanh niên, mà còn chỉ rõ trách nhiệm của Đảng, Nhà nước ta trong bồi dưỡng mục tiêu, lý tưởng, phẩm chất đạo đức, bản lĩnh chính trị, tri thức, năng lực, trình độ, cũng như thể chất, ý chí, nghị lực,... để họ trở thành người kế thừa sự nghiệp giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Đây là kết tinh của lý luận mác-xít, tinh hoa văn hóa nhân loại, dân tộc và thực tiễn giáo dục, rèn luyện thanh niên của Người qua các thời kỳ cách mạng; là vấn đề có tầm quan trọng chiến lược, trực tiếp quyết định đến sự vững mạnh của Đảng, sự trường tồn của dân tộc. Đồng thời, là định hướng cho Đảng, Nhà nước ta trong giáo dục, rèn luyện, phát huy phẩm chất cao đẹp của tuổi trẻ cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc hôm nay và mai sau. Xây dựng thế hệ cách mạng cho đời sau "vừa hồng, vừa chuyên" là trách nhiệm chính trị, thể hiện bản chất "đạo đức và văn minh", tầm nhìn chiến lược của Chủ tịch Hồ Chí Minh và Đảng ta.

Thấm nhuần tư tưởng và thực hiện những chỉ dẫn trong Di chúc của Người, Đảng, Nhà nước ta đã đề ra nhiều chủ trương, chính sách để lãnh đạo, chỉ đạo, xây dựng, bồi dưỡng, rèn luyện thế hệ trẻ, trước hết là đoàn viên, thanh niên; coi đó là nhiệm vụ chính trị quan trọng, thường xuyên trong suốt sự nghiệp cách mạng.

Các tổ chức của tuổi trẻ, nhất là Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh (sau đây gọi tắt là Đoàn) luôn vững mạnh về chính trị, tư tưởng, tổ chức và đạo đức, thực sự là "đội hậu bị" vững chắc của Đảng, nơi tổ chức các phong trào hành động cách mạng để tập hợp, giáo dục, bồi dưỡng thế hệ trẻ. Tuổi trẻ Việt Nam, trực tiếp là đoàn viên, thanh niên luôn giương cao ngọn cờ độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội, ra sức rèn đức, luyện tài, xung kích, sáng tạo, thực hiện thắng lợi sự nghiệp "ba giải phóng": dân tộc, giai cấp và con người dưới ánh sáng tư tưởng Hồ Chí Minh và sự lãnh đạo của Đảng.

Bước vào thời kỳ mới, Nghị quyết Trung ương 4 (khóa VII) của Đảng khẳng định: "Sự nghiệp đổi mới có thành công hay không, cách mạng Việt Nam có vững bước theo con đường xã hội chủ nghĩa hay không phần lớn tùy thuộc vào lực lượng thanh niên, vào việc bồi dưỡng rèn luyện thế hệ thanh niên; công tác thanh niên là vấn đề sống còn của dân tộc, là một trong những nhân tố quyết định sự thành bại của cách mạng". Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa X) đã ban hành Nghị quyết 25-NQ/TW về "Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác thanh niên thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa"; Bộ Chính trị (khóa XI) đã có Kết luận 80-KL/TW về "Đẩy mạnh thực hiện Nghị quyết 25-NQ/TW"; Ban Bí thư Trung ương Đảng (khóa XII) ban hành Chỉ thị 42-CT/TW về "Tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thế hệ trẻ giai đoạn 2015 - 2030". Thể chế hóa quan điểm của Đảng, Nhà nước đã ban hành Luật Thanh niên (năm 2005); Trung ương Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh đã ký với Chính phủ Quy chế phối hợp với các bộ, ban, ngành, tổ chức chính trị - xã hội ở Trung ương và địa phương chương trình, kế hoạch,... về công tác đào tạo, giáo dục, bố trí việc làm,... cho thanh niên.

4 - Hồ Chí Minh - Toàn tập, Tập 15, Nxb CTQG, H. 2011, tr. 79.

5 - Sđđ, Tập 15, tr. 612.

Với quyết tâm chính trị cao, phương pháp tổ chức khoa học, toàn diện, đồng bộ, sự đồng thuận, vào cuộc của cả hệ thống chính trị và các tầng lớp nhân dân, công tác giáo dục thế hệ trẻ đã đạt được thành tựu rất quan trọng. Tuổi trẻ Việt Nam thực sự là rường cột của nước nhà, chủ nhân tương lai của đất nước; lực lượng xung kích trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, hội nhập quốc tế, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Tuy vậy, việc quán triệt, tổ chức thực hiện quan điểm, nghị quyết, chỉ thị của Đảng về công tác thanh niên, giáo dục, rèn luyện thế hệ trẻ vẫn còn thiếu toàn diện, đồng bộ, thường xuyên, thậm chí có lúc còn coi nhẹ, mang tính hình thức. Một số tổ chức của thế hệ trẻ, trong đó có Đoàn Thanh niên hoạt động thiếu tích cực, thiếu tính sáng tạo, chiều sâu còn hạn chế, chưa đủ sức hấp dẫn thế hệ trẻ. Một bộ phận đoàn viên, thanh niên còn "nhạt Đảng, khô Đoàn", sống thiếu mục tiêu, lý tưởng, lười học tập, rèn luyện, sống lai căng, vô kỷ luật, ích kỷ, vô cảm; tính chuyên nghiệp lao động còn hạn chế. Cá biệt có thanh niên còn đi ngược lại mục tiêu, lý tưởng cách mạng của Đảng, của dân tộc, vi phạm pháp luật. Trong khi đó, đoàn viên, thanh niên đang chịu sự tác động không nhỏ từ mặt trái kinh tế thị trường, là mục tiêu hàng đầu trong chiến lược "Diễn biến hòa bình", thúc đẩy "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" nội bộ của các thế lực thù địch, v.v.

Để tiếp tục xây dựng thế hệ trẻ - chủ nhân tương lai của đất nước - "vừa hồng, vừa chuyên" theo Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh, đòi hỏi phải đề ra những nội dung, giải pháp tiến hành toàn diện, đồng bộ; trong đó, cần tập trung vào một số nội dung, giải pháp cơ bản sau:

Trước hết, tăng cường tuyên truyền, giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống cho đoàn viên, thanh niên. Đây là vấn đề quan trọng hàng đầu và phải đi trước một bước, làm thường xuyên, liên tục, với những nội dung, hình thức phù hợp. Dân tộc Việt Nam tự hào đã sinh ra Hồ Chí Minh và chính Người đã làm rạng rỡ non sông, đất nước ta. Học tập và làm theo Hồ Chí Minh sẽ làm cho mỗi đoàn viên,

thanh niên tự hào về Đảng quang vinh, Bác Hồ vĩ đại, về "thế hệ thanh niên già", để sống có lý tưởng cao đẹp, hoài bão và khát vọng vươn lên, tích cực "rèn đức, luyện tài", lập thân, lập nghiệp. Đồng thời, nâng cao nhận thức cho đoàn viên, thanh niên nắm vững thời cơ, thuận lợi và thách thức, khó khăn của đất nước; âm mưu thủ đoạn "diễn biến hòa bình" của thế lực thù địch; xây dựng lối sống và làm việc theo Hiến pháp và pháp luật, có kỷ cương, tinh thương, trách nhiệm, thực sự "Tâm trong, Trí sáng, Hoài bão lớn", xứng danh Thanh niên thế hệ Hồ Chí Minh - người chủ tương lai của đất nước, kế tục sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Thứ hai, tập trung xây dựng các cấp bộ Đoàn vững mạnh về chính trị, tư tưởng, tổ chức và đạo đức. Đoàn là tổ chức chính trị - xã hội, trường học xã hội chủ nghĩa của thanh niên Việt Nam, do Chủ tịch Hồ Chí Minh và Đảng ta sáng lập, lãnh đạo, rèn luyện; là đội dự bị tin cậy của Đảng. Xây dựng tổ chức Đoàn vững mạnh về chính trị, tư tưởng, tổ chức và đạo đức là một bước làm trước để xây dựng Đảng ta thật sự là "đạo đức và văn minh". Trong bất luận hoàn cảnh nào, cũng cần quan tâm xây dựng tổ chức Đoàn vững mạnh, tuân thủ tuyệt đối sự lãnh đạo của Đảng, sự quản lý của Nhà nước; có cương lĩnh chính trị, điều lệ hoạt động chặt chẽ, khoa học; là hạt nhân chính trị, hạt nhân đoàn kết, "địa chỉ hồng" tập hợp, giáo dục, rèn luyện đoàn viên, thanh niên. Đồng thời, luôn làm tốt công tác tham mưu giúp Đảng, Nhà nước thực hiện công tác thanh niên; phát động, tổ chức các phong trào hành động cách mạng để thanh niên xung kích, sáng tạo thực hiện thắng lợi mọi nhiệm vụ, nhất là những việc mới, việc khó trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Để tổ chức Đoàn vững mạnh, cần coi trọng xây dựng đội ngũ cán bộ Đoàn có lý tưởng, hoài bão cao đẹp, có bản lĩnh chính trị, đạo đức, tri thức, năng lực tốt. Đây là vấn đề quan trọng, trực tiếp quyết định đến chất lượng của tổ chức Đoàn. Vì thế, chúng ta cần quan tâm, tạo điều kiện đào tạo, bồi dưỡng cán bộ Đoàn một cách

toàn diện, thực sự là những “hạt giống đỏ” để đoàn viên, thanh niên noi theo. Từng cấp phải xây dựng chương trình, kế hoạch, với nội dung đào tạo, bồi dưỡng cán bộ Đoàn cụ thể, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ chính trị; gắn đào tạo, bồi dưỡng với tạo việc làm, phát triển đảng viên, v.v. Cùng với đó, mỗi cán bộ Đoàn phải thường xuyên tự học, tự rèn, gắn nói với làm, làm đến đâu hiệu quả đến đó; kiên quyết loại trừ sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”, v.v. Đồng thời, tích cực đấu tranh phòng, chống chủ nghĩa cá nhân, phê phán thói hư, tật xấu, lối sống vị kỷ; cổ vũ phong cách sống hiện đại, trong sạch, đoàn kết, luôn tự giác tự phê bình và phê bình, v.v. Mỗi cán bộ, đoàn viên, thanh niên phải quán triệt, thực hiện có hiệu quả hơn nữa tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, bằng những chuẩn mực, nội dung, tiêu chí cụ thể, làm chuyển biến mạnh mẽ về lập trường, tư tưởng chính trị, đạo đức, phương pháp, tác phong trong cuộc sống và công tác, thực sự là tấm gương để tuổi trẻ noi theo.

Thứ ba, nâng cao trình độ học vấn, chuyên môn, nghiệp vụ, thể chất và năng lực cho đoàn viên, thanh niên. Đây là vấn đề cơ bản, trực tiếp quyết định đến chất lượng nguồn nhân lực trẻ của đất nước. Ví thể, chúng ta cần cụ thể hóa quan điểm, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước thành chương trình, kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng phù hợp từng cấp học, đối tượng, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong điều kiện công nghiệp hóa, hiện đại hóa, hội nhập quốc tế phát triển mạnh mẽ. Theo đó, ở cấp đại học, cần “kết hợp lý luận khoa học với thực hành, ra sức học tập lý luận và khoa học tiên tiến của các nước bạn, kết hợp với thực tiễn của nước ta, để thiết thực giúp ích cho công cuộc xây dựng nước nhà”. Ở cấp trung học, cần “đảm bảo cho học trò những tri thức phổ thông chắc chắn, thiết thực, thích hợp với nhu cầu và tiền đề xây dựng nước nhà, bỏ những phần nào không cần thiết cho đời sống thực tế”⁶, v.v. Đồng thời, chú trọng nâng cao mức sống, rèn luyện thể chất và trang bị cho

tuổi trẻ những kiến thức, kỹ năng hội nhập, làm việc, ứng xử tập thể, sống có kỷ luật, kỷ cương, luôn tuân thủ Hiến pháp và pháp luật.

Thứ tư, tổ chức có hiệu quả các phong trào hành động cách mạng, tạo môi trường bồi dưỡng, rèn luyện đoàn viên, thanh niên về mặt mật. Đây là một nhiệm vụ trọng tâm của cả hệ thống chính trị, trước hết là của các cấp bộ Đoàn. Các phong trào cách mạng phải được tổ chức đồng bộ, có trọng tâm, trọng điểm, sát nhu cầu của tuổi trẻ và yêu cầu thực tiễn đặt ra. Qua đó, làm cho tuổi trẻ, trước hết là đoàn viên, thanh niên được trải nghiệm, cống hiến, phục vụ và trưởng thành, góp phần thực hiện có hiệu quả các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội của đất nước và từng địa phương, đơn vị. Cùng với tiếp tục thực hiện tốt các phong trào hành động cách mạng: “Xung kích, tình nguyện phát triển kinh tế - xã hội và bảo vệ Tổ quốc”, “Đồng hành với thanh niên lập thân, lập nghiệp”,... chúng ta cần nghiên cứu, xây dựng những nội dung, chương trình mới để thu hút thanh niên, đoàn viên tham gia, nhất là những việc khó, việc mới, góp phần quan trọng vào thực hiện thắng lợi mục tiêu “Dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh”, kế tục trung thành và xứng đáng sự nghiệp cách mạng của Bác Hồ, của Đảng và dân tộc ta.

Nửa thế kỷ đã trôi qua, nhưng tư tưởng Hồ Chí Minh về nội dung, tầm quan trọng của việc “bồi dưỡng thế hệ cách mạng cho đời sau” trong Di chúc của Người vẫn còn nguyên giá trị để soi đường, chỉ lối cho Đảng, Nhà nước, nhân dân ta. Quán triệt, thực hiện hiệu quả những chỉ dẫn của Người là một đảm bảo quan trọng, trực tiếp để xây dựng đội ngũ đoàn viên, thanh niên trở thành chủ nhân của đất nước Việt Nam độc lập, thống nhất, giàu mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh. ❖

(Số sau: V. Quân đội thực hiện Di chúc của Chủ tịch Hồ Chí Minh)

6 - Hồ Chí Minh - Toàn tập, Tập 10, Nxb CTQG, H. 2011, tr. 186.